

1. Emptiness of Permanent, Unitary and Independent self. Subjectivity vs. PUI self.
עצמי קבוע, חסר חלקים, ובלתי תלוי
העצמי הוא ריק מהיותו קבוע, חסר חלקים, ובלתי תלוי
2. Emptiness of Self-sufficient, substantially existent. Things exist subjectively and not as autonomous substantial self.
עצמי שמתקיים בצורה חומרית ושמתיקים בזכות עצמו
עצמי שריק מקיום בצורה חומרית ושמתיקים בזכות עצמו
עצמי שריק מקיום בצורה אוטונומית ממשית
3. Emptiness of external reality. Subjectivity vs. externality.
דברים אינם מתקיימים כמציאות חיצונית לתודעה
ריקות של היותם של הפיסי והתודעה התקפה שאוחזת בפיסי – כישויות חומריות שונות
4. Emptiness of true existence according to Svatantrika Madhyamika: things exist subjectively but not truly and with some degree of objectivity.
תופעות אינן מתקיימות כאמתיות אבל עדיין יש בהם קיום אובייקטיבי
ריקות של המושא מקיום הווייתי ייחודי.
5. Emptiness of true existence according to Prasangika Madhyamika. Things exist subjectively only, nothing exists objectively.
תופעות אינן מתקיימות כאמתיות
ריקות של התופעות מקיום כאמתיות

תודעה תקפה מוסכמת בוחנת ומוצאת תופעה שהיא אמת מוסכמת
תודעה תקפה אולטימטיבית בוחנת ומוצאת תופעה שהיא אמת מוחלטת.
תודעה אולטימטיבית – Arya's Exalted Knowledge of Meditative Equipose - הכרה נשגבת של
השתקעות מדיטטיבית של אריא – כזאת שמבינה נכוחה ובצורה ישירה את הריקות.

ע"פ אסכולת הפר

אמת מוסכמת היא מושא שנמצא על ידי תודעה תקפה שבוחנת את המוסכם שלגביו – התודעה
התקפה שבוחנת את המוסכם הופכת לתודעה תקפה שבוחנת את המוסכם.
אמת מוחלטת היא מושא שנמצא על ידי תודעה תקפה שבוחנת את המוחלט שלגביו – התודעה
התקפה שבוחנת את המוחלט הופכת לתודעה תקפה שבוחנת את המוחלט.

הטענות של אסכולות הממשייות שדוגלות בקיום אובייקטיבי (אסכולות שאינם פרסנגיקה):

1. אם משהו מתקיים, הוא חייב להתקיים בצורה אובייקטיבית.
2. איך הוא לא מתקיים בצורה אובייקטיבית, אלא סובייקטיבית, איך יכול להיות אנחנו רואים
דברים חיצוניים כמו פרחים וכו' (6)?
3. אבל הבודהא כן לימד שתופעות ארעיות מתקיימות באמצעות מאפייניהם. (7)
4. אבל הרים, כוכבים וכו' הם קבועים (7-8)

אבסורד 1: מה שאנחנו משקיעים בו מאמץ לא יניב תוצאות (9). תשובה: אדם שמתקיים כאשליה
צובר מצבור שמתקיים כאשליה שמניב את מצב ההארה שמתקיים כאשליה.
אבסורד 2: לידה אינה קבילה כי היא אשליה (9). תשובה: יש הבדל בין אשליה לכשאשליה (10)
אבסורד 3: לא ניתן להבדיל בין חיובי לשלילי.
אבסורד 4: לא ניתן להבחין בין סמסארה לנירוואנה

Cittamatra school Vs. Prasangika:

Cittamatra: phenomena are the nature of mind

Prasangika: phenomena are the projection of mind.

Cittamatra: phenomena exist subjectively but not externally. They exist from their own side.

Prasangika: phenomena do not exist objectively but do exist externally.

One aspects of existing externally: there is a gap in time and space between object and subject.

Cittamatra: Objects do not truly exist externally. Mind does exist truly.

Prasangika: Objects and mind are the same in not existing truly.

Verse 16:

Cittamatra: a flower for example does not exists in the way it appears: it appears to exist externally to the mind – as if there is a gap in terms of time and space but it does not exist like that – it is the nature of mind.

Cittamatra: a mind knows an object and it knows itself as well. Just as light illuminates an object and it illuminates itself.

Verse 18: MO says the mind has a quality of illumination, it does not need another mind to illuminate it. It is like the blue colour of Lapis Lazuli. The MWC states that the is no intrinsic blue.

העדר העצמי של התופעות – הריקות על פי אסכולת הציטהמאטרה:

1. Form and a valid cognition apprehending that form's emptiness of being different substances.

הריקות מהיותם של הפיסי והתודעה שמחזיקה בו חומרים שונים.

2. Form's emptiness of existing by way of its own characteristics as the object adhered to by a conceptual consciousness apprehending that form.

הריקות של קיום ע"י מאפיינים של הפיסי כמושא בו דבקה תודעה מושגית שמחזירה במושא הפיסי.

3. Form's emptiness of existing by way of its own characteristics as the basis for affixing the term 'form'.

הריקות מקיום באמצעות המאפיינים של הפיסי כבסיס לתיוג המושג "פיסי".

להתהוות בתלות יש שלוש רמות:

1. תוצאות שתלויות בגורמיהן ותת-קבוצה של זה: קארמה.
2. השלם שתלוי בחלקיו.
3. קיום בתלות בתיוג בלבד ע"י שם בלבד.

השקפת העצמי ע"פ אסכולות שונות

האם העצמי קבוע, חסר חלקים ובלתי תלוי?	האם האני אוטונומי וממשי?	האם אני מתקיים כמושא חיצוני?	האם אני מתקיים כאובייקטיבי?	האם אני מתקיים כאמתי?	
√	√	√	√	√	אסכולות שאינן בודהיסטיות
אסכולות של הינאיאנה					
X	√/X	√	√	√	וויבאשיקה
X	X	√	√	√	סאוטנטריקה
אסכולות של מהאיאנה					
X	X	X	√	√	צ'יטמאטרה
X	X	√/X	√	X	מדיאמיקה סוואטנטריקה
X	X	√	X	X	מדיאמיקה פרסנגיקה

- ארבעת המרכיבים של מדיטציה על הריקות:
 1. זיהוי מדויק של מושא השלילה – של מה שאינו קיים.
 2. הבנת הריקות מהיות המושא מהות אחת עם חלקיו
 3. הבנת הריקות מהיות המושא מהות נפרדת מחלקיו
 4. הבנת ה-pervasion – שאם משהו ריק מהיותו מהות אחת עם חלקיו וריק מהיותו מהות נפרדת מחלקיו, הוא בהכרח ריק מקיום אובייקטיבי
- שלילה של כינון אובייקטיבי – שלילה של כינון מגורמים שמתקיימים באמצעות מאפייניהם:

הבית הראשון בפרק 1 של "שורש החוכמה" של נאגארג'ונה אומר:

Neither from itself nor from another, Nor from both, Nor without a cause,
Does anything whatsoever, anywhere ever arise

ניתן להציג את הבית הזה כתיאוריה לוגית -
הנושא: דברים חיצוניים ופנימיים
הטענה: אינם נוצרים מעצם טבעם בכל מקום, זמן, או פילוסופיה,
הנימוק: משום שהם אינם נוצרים מעצמם, מאחרים, משניהם או ללא גורמים.

אם ארבע האופציות הנ"ל תופרכנה, כינון אובייקטיבי יישלל לגמרי מאחר ואין אופציה חמישית.

צ'נדראקירטי מסביר את זה בצורה מפורטת במוסף לדרך האמצע בדרך הבאה:
שלילה של כינון עצמי: שלילה של אסכולת הסאמקיייה.
שלילה של כינון מאחרים: שלילה של אסכולות שאינן פרסנגיקה (בעיקר אסכולת המדיאמיקה
סוואטנטריקה אבל גם האחרות נשללות כאן).
שלילה של כינון ללא גורמים: שלילה של אסכולת הצ'ארווקה.

אסכולת הסאמקיייה אומרת את הדברים הבאים (מתוך הרשימות שלי בלימוד הטקסט של צ'אנדראקירטי):

A summary taken from Kunchok Jigme Wangpo's tenet text:

The Samkhyas present all objects of knowledge as belonging to 25 categories. Liberation is attained when one understands these 25 groups. They can be classified into four groups:

- Causes (source) but not effects (transformations): the principle – matter (or nature, fundamental nature, universality, general principle). It is ultimately true because it is non-manifest. It has 6 distinguishing characteristics:
 1. It is the agent of actions
 2. It is unproduced and permanent
 3. It is unitary
 4. It is only an object and not an object possessor
 5. It pervades all animate and inanimate objects. Cankya says that it pervades the container and the content in their entirety.
 6. It is not manifest and is equilibrium of three qualities – activity, lightness and darkness.
- Effects (transformations) but not causes – there are 16 categories: eleven faculties which evolve from the I-principal dominated by lightness and the five elements.
- Both – 7 categories: the Intellect (blo) or great one (chen po), the I-principal (nga-rgyal) and the five subtle objects that evolve from the I-principal dominated by darkness (visible forms, sounds, odors, tastes and tangible objects). They are conventionally true.
- Neither: (or self, consciousness, conscious self, mind, sentience, knower of the field). The person is consciousness, not an aggregation of particles. It is ultimately true because it is non-manifest. According to Je Tsongkhapa, it has 5 qualities:
 1. A consumer that is an enjoyer of happiness and suffering
 2. A permanent thing
 3. Not a creator of transformations
 4. It lacks qualities of motility, darkness and lightness
 5. Lacks activity because of being pervading all migrators. Since it is pervasive, there is no need for the activity of going here and there.Cankya adds the following two attributes:
 6. Since it has no parts it is unitary
 7. it has no beginning and no end

The mode of production of the 23 categories that are neither the principle nor the person: when the person generates a desire to enjoy objects, the principle recognizes this desire, unites with the person and creates manifestations such as sounds.

Cangkya says that the I-principal has the aspect of grasping at I.

A manifest object of knowledge has the following characteristics:

1. Have causes
2. Impermanent
3. Do not pervade all
4. Is active
5. Seen to be manifold
6. Is dependent on causes
7. Goes – that is it dissolves into the principal and it disintegrates
8. Have parts
9. Under the control of causes.

One cycles in Samsara through the force of ignorance that mistakes the fundamental nature, which is like a blind man with good legs, and the person, which is like a cripple with good eye-sight, to be one and thereupon does not understand that transformations are manifested by the fundamental nature. When one realizes that the transformations are only manifestations of the fundamental nature, attachment to objects abates. At that time, when the divine eye is generated through concentration, the fundamental nature is seen by it and withdraws – like a mistress that is flushed with shame when seen by the wife. The fundamental nature dwells alone – separate from the self which the result that all appearances of conventional phenomena disappear for the mind of the yogi. The person then abides without enjoying objects and without action and at that time liberation is attained.

האופן בו הסאמקיייה טוענת בקיומו של כינון עצמי:

The Samkyas assert production from self. The meaning of that, as indicated by Changya Rinpoche in his explanation of tenets is: [p. 353]

The Samkyas assert that a seed and a sprout are solely distinct. Thus, they do not assert that a sprout is produced from sprout. However, the sprout's nature and the seed's nature are identical. They assert that one's nature is the other's nature as thus we immediately point out faults at their explanation. We do not accept that. However, we suggest the following reason: if the seed and sprouts' natures are one, the seed will be become the mode of abidance of the sprout and thus these are indivisible. In this way we expose their faults.

The nature that the Samkyas assert is called the general principal. It is said that it exists for all transformations and all transformations are established by that nature/entity/principal. It is asserted to be permanent and unitary. It is a cause but not a result and all transformations are temporarily different aspects of it. For that reason, the Samkyas assert that all phenomena's nature is one and this is the source for the faults that Buddhists point at this assertion.

The reason that the Samkyas assert the existence of the principal is production. For them many causes and conditions need to come together for the production of sprout. If the principal did not exist, they say, how is it possible for various causes and conditions that are of different natures to produce a sprout of a completely

different nature? For a sprout to arise from a seed, these two need to share a nature and that nature is asserted to be the principal.

Another assertion of the Samkyas is that cause and effect exist at the same time. At the time of the seed, a non-apparent sprout exists but they do not call that production. When the sprout becomes apparent they call that production. The reason for asserting that is: if the time of the seed the sprout does not exist, how could it be possible to produce something from a non-existent? If the non-existent can be produced, why won't horns of a rabbit be produced? For example, if at the time of the seed of barley, its result - a barley sprout does not exist, it does not exist also for seeds of millet, coriander, rice etc. If a production of barley sprout happens from that non-existent state, why is it that a barley sprout is not produced from other seeds? It does not make sense for the Samkyas and for that reason they say that the non-apparent sprout exists at the time of the seed and when it becomes apparent they call it production.

In order to refute the assertion that the non-apparent sprout becomes apparent and this is called 'production', the Buddhist schools say that the samkyas have contradicted themselves because an apparent sprout did not exist before so when it becomes apparent it is like making an existent from a non-existent.

For Buddhists, production exists for the sake of attaining something that did not exist before and thus there is a difference in how Buddhists and the Samkyas understand production.